

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
ЦЕНТАР ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА

НАСТАВНА ПРОГРАМА

ОРТОДОНЦИЈА

IV ГОДИНА

ЗДРАВСТВЕНА СТРУКА

Забен техничар

Скопје, 2008 година

1. ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТОЦИ

1.1. Назив на наставниот предмет: ОРТОДОНЦИЈА

1.2. Образовен профил и струка на кои им припаѓа наставниот предмет

1.2.1. Образовен профил: Забен техничар

1.2.2. Струка: Здравствена

1.3. Диференцијација на наставниот предмет

1.3.1. Карактеристичен за образовниот профил

1.4. Година на изучување на наставниот предмет

1.4.1. Четврта година

1.5. Број на часови на наставниот предмет

1.5.1. Број на часови неделно: 2 часа

1.5.2. Број на часови годишно: 66 часа

1.6. Статус на наставниот предмет

1.6.1. Задолжителен

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ

Ученикот што ја изучил оваа Програма ќе:

- може да го објасни нормалниот раст и развој на орфацијалното подрачје;
- да ги опишува локалните фактори кои доведуваат до забновилни неправилности;
- да ги осознае мерките кои се применуваат во превентивната област во ортодонцијата;
- да ги идентификува ортодонтските апарати и ги поврзува со нивната примена;
- да соработува со ортодонт-терапевт;
- да применува професионални етички стандарди.

3. ПОТРЕБНИ ПРЕТХОДНИ ЗНАЕЊА

За успешно совладување на зацртаните цели, потребни се предзнаења од наставните предмети биологија, анатомија, физиологија, мобилна протетика, технологија на материјали, фиксна протетика, изучувани во прва година застапени во курикулумот за струкаво втора и трета година, застапени во наставниот план како предмети карактеристични за образовниот профил забен техничар.

4. ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС

4.1. Структурирање на содржините за учење

Тематски целини	Бр. на час.	Конкретни цели <i>Ученикот:</i>	Дидактички насоки	Корелација меѓу тематските целини и меѓу предметите
1. Раст и развој на орофацијалното подрачје	3	Го поврзува растот и развојот на орофацијалната регија со растот и развојот на млечната и стална дентиција.	Активности од типот на: - објаснување, - презентирање на слики, шеми, графофолии.	Анатомија , физиологија, биологија
2. Анатомија и физиологија на орофацијалните мускули	4	Ги набројува и опишува коските и мускулите на орофацијалната регија; - ги објаснува функциите: дишење , голтање , исхрана, говор; - ја објаснува функцијата на темпоромандибуларниот зглоб.	Активности од типот на: - објаснување; - презентирање на фантом-модел, слики, постери, атлас; - дискусија, - поставување на прашања, донесување на заклучоци.	Анатомија, физиологија, мобилна протетика
3. Етиолошки фактори на ортодонтски аномалии	15	Да ги познава етиолошките фактори и да ги ласифицира; - да ги разликува општите од локалните етиолошки	Активности од типот на: - проверување на претходно стекнати знаења од соодветната	Биологија, физиологија

		<p>фактори.</p> <p>-да ги објаснува поединечните фактори;</p> <p>- ги поврзува факторите со појавата на ортодонтските аномалии;</p> <p>-да го објаснува принципот на делување на факторите врз појавата на ортодонтските аномалии.</p>	<p>тематска целина;</p> <p>- презентирање и објаснување преку графофолии, шеми, слики;</p> <p>- дискусија, резимирање, донесување на заклучоци.</p>	
<p>4. Класификација на ортодонтските аномалии</p>	<p>15</p>	<p>Ги идентификува неправилностите на поедини заби (местоположба, ротација, инклинација, транспозиција, бодили, инфрапозиција, супрапозиција, ектопија);</p> <p>- ја идентификува појавата на хиперодонција и хиподонција; микродонција и макродонција;</p> <p>- ги познава атипичните заби и умее да ги споредува со типични заби;</p> <p>- ги осознава структурните аномалии на забите;</p> <p>- ги опишува аномалиите на забните лакови и ги споредува со влијанието на поедините заби врз забните</p>	<p>Активности од типот на:</p> <p>- објаснување;</p> <p>- предавање;</p> <p>-презентирање на : слики, постери, гипсени модели(сокли), графофолии, шеми, слајдови, реални примери видеоматеријал;</p> <p>-насочена дискусија, поставување на прашања, резимирање и донесување на заклучоци.</p>	<p>Биологија, физиологија</p>

		лакови; - ја објаснува класификацијата според Енгел и поврзаноста на неправилностите со класите по Енгел;		
5. Методи на дијагноза на ортодонтските аномалии	3	Ги познава и набројува методите на дијагноза на ортодонтските аномалии; - го осознава значењето на точно поставената дијагноза и последиците врз терапијата.	Предавање; - презентирање на рентген снимки, гипсени модели; - дискусија, прашања, укажување, резимирање.	Класификација на ортодонтските аномалии- ортодонција
6. Ортодонтска превентива и интерцептива	15	Ја објаснува целта на превентивата во функција на спречување на настанување на аномалиите; - ги познава превентивните мерки ; - ги поврзува превентивните мерки со појавата на ортодонтските аномалии; - го објаснува значењето на превентивните мерки; - го објаснува поимот интерцептива; - ја осознава примената на интерцептивните мерки и методи;	Активности од типот на: - објаснување, - дискусија; - презентирање со објаснување на интерцептивни средства, слики, - демонстрација на миофункционалната терапија; - давање на индивидуална задача, дискусија и донесување заклучоци; - прашања, истакнување,	Физиологија,

		<ul style="list-style-type: none"> - ја познава примената на интерцептивните средства; - го поврзува телесниот раст со миофункционалната терапија. 	<ul style="list-style-type: none"> потенцирање, резимирање , заклучување. 	
7. Лекување на ортодонтските аномалии . Ретенција и рецидиви	11	<ul style="list-style-type: none"> Ги идентификува ортодонтските апарати; - ги набројува апаратите и ја објаснува функцијата на поедините апарати и нивно делување; - ја забележува разликата на начинот на делување на поедините ортодонтски апарати; - го познава и го објаснува начинот на поставеност на апаратите во устата; - ја осознава екстракцијата како терапевска метода во ортодонцијата; - ја разбира потребата од ретенциона терапија и ги познава апаратите што се во функција на ретенционата терапија. 	<ul style="list-style-type: none"> Активности од типот на: - објаснување; - презентирање на ортодонтски апарати; - демонстрирање на: метод на изработка на поедини ортодонтски апарати во заботехничка лабораторија; - поставување на фиксен ортодонтски апарат на пациент во амбуланта; - дискусија, резимирање, заклучување. 	Технологија на материјали

4.2 Наставни методи и активности на учење

Основните методи што ќе се користат во наставата по ортодонција се: демонстрација, насочена дискусија, објаснување, предавање.

Активности на ученикот: слуша, набљудува, прибележува поими, објаснува, одговара на прашања и поставува прашања.

Активности на наставникот: планира, организира, подготвува, објаснува, демонстрира, покажува, поставува прашања, дискутира, пишува на табла, дава инструкции. Воспоставува позитивна педагошка комуникација.

4.3. Организација и реализација на наставата по предметот

За остварување на поставените цели во програмата, наставата се организира и реализира како теоретска и практична настава што бара специјализирана училница-кабинет, опремен со потребните наставни средства и помагала каде што учениците ќе се здобиваат со психомоторни и когнитивни компетенции.

4.4. Наставни средства и помагала

Ефикасноста на содржините од овој наставен предмет, е условена со користење на графоскоп, слики, шеми, видео, фантом модели, слајдови .

За поуспешно совладување на целите на Наставната програма, се користи соодветна литература и тоа учебник по наставниот предмет, наставен материјал подготвен од страна на наставникот. Дополнителна литература за наставниците: стручна литература од областа на Ортодонција и литература од областа на дидактиката.

5. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГНУВАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Вреднувањето на постигнувањата на учениците, треба да се врши перманентно во текот на целата учебна година. Оценувањето ќе се реализира усмено и писмено преку тестови на знаења кои што треба да се реализираат после секоја тематска целина. При оценувањето освен степенот на совладаноста на содржините, треба да се зема во обзир и активноста, ангажираноста и интересот на ученикот во текот на наставата. Оценувањето е јавно, односно на ученикот му се соопштува оценката со образложение што сè е вреднувано со дадената оценка. Доколку ученикот не постигне резултати во остварувањето на целите на програмата, се постапува согласно законската регулатива за средно образование.

6. КАДРОВСКИ И МАТЕРИЈАЛНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

6.1. Основни карактеристики на наставниците

Основните услови за наставниците, во стручното образование, се пропишани во Законот за средно образование. Покрај тоа, при изборот на наставниците кои ќе го реализираат овој наставен предмет, треба да се задоволат одредени барања со кои ќе се постигне висок квалитет и професионализам во работењето: да се физички и психички здрави, да ги почитуваат основните етички норми на однесување, да го познаваат литературниот македонски јазик и кирилското писмо, да поседуваат стручно знаење и способност за трансферирање на знаењата, да чувствуваат љубов и да имаат афинитет за работа со децата, да се социјализирани, креативни и отворени на промените во образованието и да се оспособени за работа со компјутер.

6.2. Стандард за наставен кадар

Завршени студии по:

- специјалистички студии по ортодонција;
- стоматологија.

Наставниците треба да имаат педагошко-психолошка и методска подготовка и положен стручен испит.

6.3. Стандард на простор за наставниот предмет

Наставата по предметот ортодонција, ќе се реализира во специјализирана училница-кабинет опремен со потребните средства и помагала.

7. ДАТУМ НА ИЗРАБОТКА И НОСИТЕЛИ НА ИЗРАБОТКАТА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

7.1. Датум на изработка: мај 2002 година

7.2. Состав на работната група:

1. Д-р. Николина Пепељугоска, советник, раководител, Биро за развој на образованието, Скопје
2. Спец. орт. Виолета Поповска, член, Медицински центар, Битола
3. Спец. дент. пат.д-р. Офелија Андреевска, наставник, член, ДСМУ Д-р. Јован Калаузи, Битола
- 4 Спец. прот.д-р.Вера Костова, член, Медицински центар , Битола

Превземена: март 2008 година

8. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Датум на започнување: септември 2008 година

9. ОДОБРУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по *ортодонција*, ја одобри (донесе) министерот за образование и наука со Решение бр, 11-3368/1 од 24.06.2002 година.